

Ankenævnet *for* Forsikring

Den 10. august 2022 blev i sag nr. 97824:

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

mod

LB Forsikring A/S
Amerika Plads 15
2100 København Ø

afsagt

k e n d e l s e :

Forsikringstageren har ulykkesforsikring. I klageskema af 28/1 2022 til nævnet har klageren bl.a. anført:

"Jeg faldt på vej ud af badeværelset og fik et brud på overarm, som var sådan, at armen var brækket ud af normal stilling. Sagen har været i ankenævnet tidligere, men blev afvist, da jeg havde underskrevet erklæring om, at jeg ville acceptere resultat fra AES. Så vidt jeg husker sag nr.95500.

Pga. af forværring har jeg bedt LB om at tage sagen op, LB har bedt AES om en udtalelse (jeg har ikke underskrevet noget denne gang. LB rykker AES for svar 18.01.22 LB rykker AES for svar AES over genvurdering 27.1.22.

Hvad vil du konkret opnå hos selskabet?

Erstatning og en udtalelse om AES begrundelse for afslag"

Selskabet har i breve af 11/2 2022 og 17/5 2022 til nævnet bl.a. redegjort for sagsforløbet og afgørelsen således:

"Nævnet har i sag nr. 95509 afvist at behandle vores medlems klage, fordi der var indgået aftale om, at udtalelsen af 25. juni 2019 fra Arbejdsmarkedets Erhvervssikring var bindende for begge parter.

Vi tilkendegav i forbindelse med sagsbehandlingen den gang, at vi gerne ville indhente en ny udtalelse vedrørende den forværring af tilstanden, der efterfølgende var opstået.

Siden nævnet afviste at behandle sagen, har vores medlem været til en ny undersøgelse hos en ortopædkirurg. Arbejdsmarkedets Erhvervssikring har herefter foretaget en ny vurdering af det varige mén.

I den nye udtalelse (af 14. december 2021) fastslår Arbejdsmarkedets Erhvervssikring, at den anmeldte forværring ikke har årsagssammenhæng til ulykkestilfældet den 14. december 2021, og at méngraden efter ulykkestilfældet derfor fortsat er 8%.

Vores medlem er uenig i Arbejdsmarkedets Erhvervssikrings nye udtalelse og har derfor – den 17. december 2021 – stillet en række spørgsmål til Arbejdsmarkedets Erhvervssikring, herunder søgt om aktindsigt i sagen hos Arbejdsmarkedets Erhvervssikring."

"I forlængelse af vores brev af 11. februar 2022 vender vi hermed tilbage til sagen vedrørende vores medlems dækningsberettigede ulykkestilfælde den 29. december 2017.

Som det fremgår af sagens akter, er der indhentet tre udtalelser fra Arbejdsmarkedets Erhvervssikring (AES):

Den 25. juni 2019 fastsatte AES det varige mén efter ulykkestilfældet til 8%. Da ulykkesforsikringen først udbetaler godtgørelse, når det varige mén efter et ulykkestilfælde er minimum 10%, meddelte vi vores medlem, at hun ikke var berettiget til erstatning.

Den 23. juni 2020 foretog AES en genvurdering af méngraden, men fandt atter, at det varige mén kunne fastsættes til 8%, hvorefter vi fastholdt, at der ikke kunne udbetales erstatning.

Herefter søgte vores medlem – den 7. oktober 2020 - sagen genoptaget, idet der angiveligt var indtrådt en forværring.

Vi bad herefter AES foretage en ny vurdering af det varige mén og i denne forbindelse blev vores medlem undersøgt af sin læge, der udfyldte en funktionsattest (FP430) den 23. september 2021.

Ved undersøgelsen blev muskelsvindet målt til 2 centimeter. Ved lægeundersøgelsen den 17. januar 2019 var muskelsvindet også 2 centimeter. Der er således ikke konstateret en forværring for så vidt angår muskelsvindet.

Til gengæld er bevægeligheden nedsat. Hvor vores medlem tidligere kunne bevæge til 120 grader, er det nu kun muligt at bevæge til 100 grader.

Egen læge har i funktionsattestens punkt 19 (eventuelle bemærkninger) noteret, at vores medlem er tiltagende præget af Parkinsons sygdom.

Den 14. december 2021 fastsatte AES for tredje gang méngraden til 8%. Tilstanden er ganske vist forværret, men forværringen er ikke forårsaget af ulykkestilfældet den 29. december 2017. AES lægger ved denne vurdering vægt på, at følgerne efter bruddet ikke kan blive værre med tiden, fordi bruddet ikke gik ind i leddet.

Ankenævnet for Forsikring

3.

97824

Den dårligere bevægelighed i skulderen skyldes derfor ikke ulykkestilfældet, men andre omstændigheder. I udtalelsen af 14. december 2021 fastslår AES, at Parkinsons sygdom er uden relation til ulykkestilfældet.

Da der er tale om vurderingen af det varige mén efter et brud, er det vores opfattelse, at méngraden bedst vurderes af en ortopædkirurg. Vi er uenige med vores medlem i, at det er relevant for sagen at få en neurolog til at vurdere omfanget af de følger, som Parkinsons sygdom forårsager.

På det foreliggende grundlag er det vores opfattelse, at vores medlem ikke har løftet bevisbyrden for, at méngraden, som ulykkestilfældet har forårsaget, er større end 8%. Vi lægger især vægt på, at AES ad tre omgange har vurderet det varige mén til 8%.

AES vurderer, at vores medlems tilstand bedst kan sammenlignes med méntabellens punkt D.1.5.2 (daglige, belastningsudløste smerter og let nedsat bevægelighed), som svarer til 5%, og giver desuden et tillæg på 3%, fordi generne er mere udtalte. AES anerkender, at ulykkestilfældet har forårsaget smerter, muskelsvind og nedsat bevægelighed, men altså kun i et omfang, der svarer til en méngrad på 8%.

På baggrund af nævnets henvendelse har vi gennemgået sagen på ny. På det foreliggende grundlag finder vi imidlertid ikke anledning til at fastsætte méngraden til mere end 8%."

Klageren har i brev af 30/5 2022 til nævnet bl.a. anført:

"Jeg har ikke flere kommentarer end det der er sendt til jer. I kan derfor forelægge sagen på det nuværende grundlag - bl.a. [medarbejder hos Arbejdsmarkedets Erhvervssikrings] påstand om, at Parkinsons indflydelse på muskelsvind kan bedømmes af en af en ortopædkirurg, mangel på aktindsigt og forkerte datoer.

Journaludskriften fra ... Hospital har for øvrigt også vrøvl med datoer, idet stemplet på første side er 1918 [2018], men underskriften har det rigtige årstal nemlig 2019 (altså godt et år efter min ulykke)"

Nævnet har fået forelagt bilag fra sagen, hvoraf nogle gengives nedenunder. Af funktionsattest af 17/1 2019 fremgår:

11	Bevæges skulderleddet normalt (med frit skulderblad)?	NEJ	JA	Hvis NEJ, hvordan er bevægeligheden:			
		☐	☐				
					Højre	Venstre	
					Fremad-opad (norm 0 - 180°)	0°-180°	0°-120°
					Udad-opad (norm 0 - 180°)	0°-180°	0°-120°
					Bagud (norm 0 - 40°)	0°-35°	0°-20°
		Udaddrejning (norm 0 - 60°) (med vandret underarm)	0°-60°	0°-45°			
		Indaddrejning (norm 0 - 90°) (med vandret underarm)	0°-80°	0°-45°			

Ankenævnet for Forsikring

4.

97824

15		NEJ JA		Højre	Venstre
	a) Er der synligt muskelsvind af skulderrunding (deltoideus)?	☒		☐ Let	☒ Let
				☐ Moderat	☐ Moderat
				☐ Svær	☐ Svær
	b) Er der målbart muskelsvind af overarm (største omfang)?	☐ ☒	Omfangsmål (målt i cm)	32	30
	c) Er der målbart muskelsvind af underarm (største omfang)?	☒ ☐	Omfangsmål (målt i cm)	23	23
	d) Er der synligt muskelsvind af hånden muskler?	☒ ☐		☐ Let	☐ Let
				☐ Moderat	☐ Moderat

Af udtalelse af 20/5 2020 fra fysioterapeut fremgår:

Status 18/5 2020

Status

Patienten ønsker udtales fra fysioterapeut i forbindelse med mén efter brud i venstre overarm.

Patienten beskriver:

Hun har smerter ved bevægelse i det daglige -specielt ved påklædning.

Hun har ingen smerter i hvile.

Yderligere beskriver hun, specifikt at bevægeligheden med hånd til ryg er mest nedsat. Derudover udtrykker hun at der er nedsat styrke i venstre arm.

Fysioterapeutens kliniskefund:

Normal følesans

Omfangmåling:

ve. underarm 20,5 cm

hø. underarm 21,5 cm

ve. overarm 27 cm

hø. overarm 30 cm

Styrke:

Ve. og hø. håndtryk i.a.

Ve. og hø. Albue flek, eks og rotation i.a.

Ve. Skulder flek og ab nedsat 4 grad af 5, Hø. i.a.

Ve. Skulder rotation nedsat 4-, Hø. i.a.

Bevægelighed:

Ve. Udadrotation minus 10-15 grader ift. hø.

Ve. Indadrotation med hånd til ryg er nedsat, hånden til korsben med smerter.

Hø. Indadrotation med hånd til BH linie(Th8)

Fleksion ve. 120 grader hø. 180

Ekstension ve minus 10-15 grader. ift. til hø.

Abduktion ve. kun 80 grader hø. 180

Adduktion i.a. bilateralt, men med smerte i ve.

Ankenævnet for Forsikring

5.

97824

Af funktionsattest af 23/09 2021 fremgår:

8	Hvilke aktuelle klager fremfører patienten?	Nedsat funktion og smerter indimellem. Svært ved at tage tøj på. Kan gøre ondt når hun ligger på skulderen/armen.			
9	Hvilken region er tilskadekommet (evt. brud)?	☒ Skulder ☐ Overarm ☐ Albue			
10	a) Er patienten højrehåndet/venstrehåndet? b) Hvilken side er tilskadekommet?	☒ Højrehåndet ☐ Venstrehåndet ☐ Højre ☒ Venstre			
11	Bevæges skulderleddet normalt (med frit skulderblad)?	NEJ ☒	JA ☐	Hvis NEJ, hvordan er bevægeligheden: Højre Venstre Fremad-opad (norm 0-180°) 0-180 0-100 Udad-opad (norm 0-180°) 0-180 0-100 Bagud (norm 0-40°) 0-40 0-40 Udaddrejning (norm 0-60°) (med vandret underarm) 0-60 0-60 Indaddrejning (norm 0-90°) (med vandret underarm) 0-90 0-90	
12	Er bevægeligheden i albueleddene inklusiv underarmens drejebewægelse normal?	NEJ ☐	JA ☒	Hvis NEJ, hvordan er bevægeligheden nedsat? Højre Venstre Bøjebewægelse (ext./flex.) (norm 0-140°) _____ Udad rotation (supination) (norm 0-90°) _____ Indad rotation (pronation) (norm 0-90°) _____	
	Er der skurren i leddet?	NEJ	JA	Hvis JA, hvor er der skurren? Højre Venstre	
	a) Skulderled	☐	☒	☒	☒
	b) Skulder-kravebensted (AC-led)	☒	☐	☐	☐
	c) Albueled	☒	☐	☐	☐
14	Bevæges håndled og fingre frit?	NEJ ☐	JA ☒	Hvis NEJ, udfyldes: Hvilke indskrænkninger findes?	

Ankenævnet for Forsikring

6.

97824

	NEJ JA	Hvis JA, udfyldes:	Højre	Venstre
a) Er der synligt muskelsvind af skulderrunding (deltoideus)?	☐ ☒		☒ Let	☐ Let
			☐ Moderat	☒ Moderat
			☐ Svær	☐ Svær
b) Er der målbart muskelsvind af overarm (største omfang)?	☐ ☒	Omfangsmål (målt i cm)	31	29
c) Er der målbart muskelsvind af underarm (største omfang)?	☒ ☐	Omfangsmål (målt i cm)		
d) Er der synligt muskelsvind af hånden muskler?	☒ ☐		☐ Let	☐ Let
			☐ Moderat	☐ Moderat
			☐ Svær	☐ Svær
16 Er der føleforstyrrelser?	NEJ JA ☒ ☐	Hvis JA, udfyldes: I hvilket område?		
17 Skønner du, at håndtrykkraften er normal?	NEJ JA ☐ ☒	Hvis NEJ, udfyldes:	Højre ☐ Let ☐ Moderat ☐ Svær	Venstre ☐ Let ☐ Moderat ☐ Svær
19 Eventuelle bemærkninger	Pt har gået til genoptræning efter operationen i 6 mdr. Hun er nu tillagende præget af parkinson sygdom. Er i øvrigt generet af at hun har svært ved at få ve arm til lænd og om nakken.			

Af Arbejdsmarkedets Erhvervssikrings vejledende udtalelse af 14/12 2021 fremgår:

"I har bedt Center for Private Erstatningssager i Arbejdsmarkedets Erhvervssikring om en vejledende udtalelse vedrørende [klagerens] varige mén som følge af uheldet den 29. december 2017.

Vi vurderer: **Det varige mén er 8 procent**

...

Varigt mén

Tidligere vurdering

Vi har den 25. juni 2019 vurderet følgerne efter samme uheld til et varigt mén på 8 procent.

Den 20. april 2020 bad I om en genvurdering af det varige mén og ved vejledende udtalelse af 23. juni 2020 fastholdt vi, at det varige mén i sagen var på 8 procent.

Vurdering af varigt mén

Vores lægekonsulent med speciale i ortopædkirurgi har deltaget ved vurderingen af det varige mén.

Da der er tale om en ulykkesforsikring, bliver der ved vurderingen af det varige mén ikke kompenseret for forværring eller gener, som skyldes forudbestående helbredsmæssige forhold.

Grundlaget for vores vurdering:

- [Klageren] faldt den 29. december 2017 og landede på venstre skulder.
- Samme dag blev [klageren] tilset på Skadestuen, hvor der blev fundet brud på venstre overarm nær skulderleddet.

Ved vurderingen af det varige mén lagde vi den 25. juni 2019 vægt på, at [klageren] har gener efter skaden i form af smerter i venstre skulder og nedsat bevægelighed, således at hun er begrænset i flere af hendes daglige funktioner og gøremål.

Den 25. juni 2019 lagde vi vægt på, at der i funktionsattest af den 21. januar 2018 objektivt blev oplyst om nedsat bevægelighed af venstre skulder med en aktiv fremad-opadføring til 120 grader og en aktiv udad-opadføring til 120 grader. Der blev dengang ligeledes fundet let muskelsvind i venstre skulder og 2 centimeters muskelsvind på venstre overarm.

Vi fastsatte 25. juni 2019 det varige mén med udgangspunkt i vores vejledende méntabels punkt D.1.5.2 med et tillæg, til i alt 8 procent.

Denne vejledende udtalelse fastholdt vi ved udtalelse af den 23. juni 2020.

[Klageren] har 15. december 2020 oplyst, at hun nu har yderligere funktions- og aktivitetsnedsættelse med bl.a. besvær under på- og afklædning, bevægelse og nedsat muskelkraft.

I nuværende sag har vi lagt vægt på funktionsattest af den 28. september 2021, hvor der ved undersøgelse af [klagerens] venstre skulder blev fundet, at bevægeligheden er blevet lidt dårligere fremop=udop=100.

Der er således sket en forværring af tilstanden, sammenlignet med den tidligere funktionsattest fra januar 2018.

Vi har imidlertid også lagt vægt på lægelige oplysninger om, at bruddet ikke gik ind i leddet. Når brud ikke går ind i led, antages brud lægeligt ikke at forværres over tid.

Det er derfor vores vurdering, at den påviste forværring ikke kan tilskrives skaden, indtrådt ved uheldet den 29. december 2017.

Under vores nævnte vurdering har vi desuden lagt vægt på, at det af nævnte funktionsattest fremgår, at [klageren] er tiltagende plaget af lidelsen Parkinson, som er uden relation til uheldet den 29. december 2017.

Ankenævnet for Forsikring

8.

97824

Vores lægefaglige vurdering er derfor, at de nye gener ikke stammer fra uheldet den 29. december 2017.

På den baggrund vurderer vi, at det varige mén efter uheldet den 29. december 2017 er 8 procent."

Af Arbejdsmarkedets Erhvervssikrings brev af 26/4 2022 fremgår:

"Vi har indsat lægekonsulentens vurdering herunder:

'21-05-2019, SBO:

UT 29/12-17. - Brud på overarmsbenet på ve. side, nær ved skulderleddet. Der er smerter ved visse bevægelser. Føler at kraften er nedsat. Bevæger frem/ud=120/120 gr (raske 180/180). Let svind af skulderrundingen, 2 cm. muskelsvind på overarmen og ingen svind på underarmen. Ingen føleforstyrrelser eller nedsat kraft i hånden. Men skøn 8% < D,1,5,2.'

'13-10-2021, PHO:

Bevægeligheden er blevet lidt dårligere fremop=udop=100, men der står også skadelidte er tiltagende plaget af sin Parkinson. Bruddet gik ikke ind i leddet, så funktionen burde ikke forværres over tid af den grund. Uændret men 8%"

Af Arbejdsmarkedets Erhvervssikring vejledende méntabel fremgår:

"D. 1.5.2. Daglige, belastningsudløste smerter og let nedsat bevægelighed 5 procent"

Af forsikringsbetingelserne fremgår bl.a.:

"2. Ulykkestilfælde

1. Hvad forsikringen dækker?

Forsikringen giver ret til erstatning ved et ulykkestilfælde. Ulykkestilfælde betyder en pludselig hændelse, der forårsager personskade.

...

For at få dækning skal der være årsagssammenhæng mellem ulykkestilfældet og skaden. Ved vurderingen bliver der blandt andet lagt vægt på, om hændelsen – medicinsk set – er egnet til at forårsage personskaden, og om der er tidsmæssig sammenhæng mellem hændelsen og de relevante symptomers indtræden.

2. Forsikringen dækker ikke disse skader:

Forsikringen dækker ikke:

a. Sygdom mv.:

- Sygdomstilfælde

...

- Forværring af et ulykkestilfældets følger der skyldes forudbestående sygdom, sygdomsanlæg eller lidelse, medmindre det lægeligt kan påvises, at ulykkestilfældet er den direkte årsag til sygdommen, sygdomsanlægget eller lidelsen."

Nævnet udtaler:

Klageren faldt den 29/12 2017 og landede på venstre skulder. Hun fik konstateret et brud på venstre overarm nær skulderleddet. Klageren ønsker godtgørelse for varigt mén. Hun har anført, at hendes gener er forværret over tid, og at det varige mén er højere end 8 procent.

Selskabet har afvist at udbetale méngodtgørelse med henvisning til, at klagerens varige mén som følge af ulykken ikke er minimum 10 procent, og at forsikringen først dækker ved et mén på 10 procent. Selskabet har anført, at forværringen af klagerens gener ikke skyldes ulykken. Selskabet har anført, at Arbejdsmarkedets Erhvervssikring tre gang har vurderet klagerens varige mén som følge af ulykken til 8 procent.

Af Arbejdsmarkedets Erhvervssikrings vejledende udtalelse af 14/12 2021 fremgår det, at "Ved vurderingen af det varige mén lagde vi den 25. juni 2019 vægt på, at [klageren] har gener efter skaden i form af smerter i venstre skulder og nedsat bevægelighed, således at hun er begrænset i flere af hendes daglige funktioner og gøremål. Den 25. juni 2019 lagde vi vægt på, at der i funktionsattest af den 21. januar 2018 objektivt blev oplyst om nedsat bevægelighed af venstre skulder med en aktiv fremad-opadføring til 120 grader og en aktiv udad-opadføring til 120 grader. Der blev dengang ligeledes fundet let muskelsvind i venstre skulder og 2 centimeters muskelsvind på venstre overarm. Vi fastsatte 25. juni 2019 det varige mén med udgangspunkt i vores vejledende méntabels punkt D.1.5.2 med et tillæg, til i alt 8 procent. Denne vejledende udtalelse fastholdt vi ved udtalelse af den 23. juni 2020. [Klageren] har 15. december 2020 oplyst, at hun nu har yderligere funktions- og aktivitetsnedsættelse med bl.a. besvær under på- og afklædning, bevægelse og nedsat muskelkraft. I nuværende sag har vi lagt vægt på funktionsattest af den 28. september 2021, hvor der ved undersøgelse af [klagerens] venstre skulder blev fundet, at bevægeligheden er blevet lidt dårligere fremop=udop=100. Der er således sket en forværring af tilstanden, sammenlignet med den tidligere funktionsattest fra januar 2018. Vi har imidlertid også lagt vægt på lægelige oplysninger om, at bruddet ikke gik ind i leddet. Når

Ankenævnet for Forsikring

10.

97824

brud ikke går ind i led, antages brud lægeligt ikke at forværres over tid. Det er derfor vores vurdering, at den påviste forværring ikke kan tilskrives skaden, indtrådt ved uheldet den 29. december 2017. Under vores nævnte vurdering har vi desuden lagt vægt på, at det af nævnte funktionsattest fremgår, at [klageren] er tiltagende plaget af lidelsen Parkinson, som er uden relation til uheldet den 29. december 2017. Vores lægefaglige vurdering er derfor, at de nye gener ikke stammer fra uheldet den 29. december 2017. På den baggrund vurderer vi, at det varige mén efter uheldet den 29.

december 2017 er 8 procent."

Af forsikringsbetingelsernes punkt 2 fremgår det, at "Forsikringen giver ret til erstatning ved et ulykkestilfælde. Ulykkestilfælde betyder en pludselig hændelse, der forårsager personskade. ... For at få dækning skal der være årsagssammenhæng mellem ulykkestilfældet og skaden. Ved vurderingen bliver der blandt andet lagt vægt på, om hændelsen – medicinsk set – er egnet til at forårsage personskaden, og om der er tidsmæssig sammenhæng mellem hændelsen og de relevante symptomers indtræden. Forsikringen dækker ikke sygdomstilfælde ... [eller] forværring af et ulykkestilfældes følger der skyldes forudbestående sygdom, sygdomsanlæg eller lidelse, medmindre det lægeligt kan påvises, at ulykkestilfældet er den direkte årsag til sygdommen, sygdomsanlægget eller lidelsen."

Nævnet bemærker, at det efter almindelige forsikringsretlige principper er klageren, der skal bevise rigtigheden og størrelsen af sit krav.

Efter en gennemgang af sagen finder nævnet, at der ikke grundlag for at kritisere selskabets afgørelse.

Nævnet har navnlig lagt vægt på, at Arbejdsmarkedets Erhvervssikring i vejledende udtalelse af 14/12 2021 har vurderet klagerens varige mén som følge af ulykken til 8 procent, og at Ar-

Ankenævnet for Forsikring

11.

97824

bejdsmarkedets Erhvervssikring har vurderet, at forværringen af bevægeligheden i klagerens venstre skulder ikke skyldes ulykken, men må tilskrives andre forhold.

Nævnet har også lagt vægt på funktionsattest af 23/09 2021, hvor det fremgår, at klageren er tiltagende præget af Parkinsons sygdom.

Nævnet har videre lagt vægt på, at det fremgår af forsikringsbetingelserne, at der skal være årsagssammenhæng mellem ulykkestilfældet og skaden, samt at forsikringen ikke dækker sygdomstilfælde og forværring af et ulykkestilfældes følger, der skyldes forudbestående sygdom, sygdomsanlæg eller lidelse.

Som følge heraf

b e s t e m m e s :

Klageren får ikke medhold.

Jens Kruse Mikkelsen

formand